

Kvalitní webové stránky se bezesporu neobejdou bez zajímavých, profesionálně vytvořených grafických prvků. K tomu je samozřejmě potřeba speciální software, který obsahuje požadované funkce. Jaké možnosti nabízí grafikům program Macromedia Fireworks 2?

Lahůdka pro vaše oči

Bylo nebylo. V začátcích tvorby obrázků pro webové stránky museli grafici sáhnout po kombinaci hned několika různých programů, nejčastěji po Adobe Photoshopu s několika plug-in moduly a sadou sharewarových utilit, aby dosáhli kýženého výsledku. V loňském roce se na trhu konečně objevily první programy nabízející kompletní služby v oblasti webové grafiky a letošek se stal rokem jejich druhých verzí. Zatímco Adobe integroval vlastnosti svého webového grafického programu ImageReady do nového Photoshopu 5.5 a ImageReady 2 se samostatně neprodává, firma Macromedia drží svoji linii a uvedla program Fireworks 2.

Macromedia Fireworks 2 je ve svém principu grafický editor, nabízející nástroje pro práci s vektorovou i bitmapovou grafikou v rámci jediného obrázku. Kromě grafické části nabízí i funkce specifické pro webovou grafiku, jako je příprava animací, map a interaktivních tlačítek, a samozřejmě export v potřebných formátech.

Editace grafiky

Základem Fireworks 2 je grafický editor, který můžete použít pro nakreslení nových obrázků nebo pro úpravu obrázků připravených v jiných aplikacích. Podporován je import formátů PNG, GIF, JPEG, BMP, TIFF, LRG a pro texty ASCII a RTF. Grafiku můžete do Fireworks přetáhnout také přímo z další aplikace, například z Freehandu, Illustratoru i CoreIDRAW, z Photoshopu a Flashe nebo z MS Office, Internet Exploreru a Netscape Navigatoru.

Znalci grafických aplikací si možná všimli, že zmíněná kolekce programů zahrnuje editory vektorových i bitmapových obrázků, jejichž způsob zpracování je dosti odlišný. Fireworks 2, jak se u podobných aplikací stává zvykem, totiž může v rámci jednoho dokumentu pracovat s oběma typy grafiky a využívat tak jejich výhod.

Pro prvotní přípravu obrázku je možná vhodnější vektorová grafika (řadíme do ní i text), jejíž základní výhodou je zachování editovatelnosti tvaru a vlastností. K dispozici jsou základní nástroje pro kreslení čar, geometrických objektů a pro zadávání textu. U textu lze nastavit základní typografické vlastnosti včetně třeba prostrkávání, šířky písmen nebo vertikálního posunu (na úrovni písmen). Tvar grafických objektů lze měnit tažením kotevnic bodů, rotací, překlopením, zkosením apod. Také text zůstává při všech těchto operacích plně editovatelný.

Nastavit lze různé parametry čáry a výplně a hlavně aplikovat “živé” efekty, jako je přidání stínu, záře, vnějšího i vnitřního úkosu nebo vytlačení. Živost těchto efektů se projevuje v jejich automatickém přizpůsobení změnám tvaru objektu. Novinkou oproti Fireworks 1 je možnost aplikovat několik efektů naráz na jeden objekt. Jednou připravenou kombinaci parametrů čáry, výplně a efektů můžete také pojmenovat a uložit do knihovny stylů. Odtud lze styl kdykoliv vybavit a aplikovat na libovolný objekt, čímž lze snadno udržet jednotný vzhled grafických prvků. Pro snazší organizaci objektů nabízí Fireworks práci ve vrstvách a možnost vytvářet symboly a jejich instance, které se po úpravě symbolu automaticky přizpůsobí.

Vektorové objekty lze převést na bitmapové obrázky, které je pak možné upravovat pomocí nástrojů tužka, štětec, nálevka nebo guma. Zajímavější je ale aplikování filtrů na takové obrázky, například rozostření. Filtry se od efektů odlišují svou nevratností – pokud je aplikujete na vektorový objekt, stane se z něj bitmapa. Program Fireworks 2 podporuje zásuvnou architekturu Photoshopu, takže lze používat i filtry připravené pro tento program.

Živé obrázky

Webová grafika nabízí oproti své starší tištěné sestře řadu zvláštností vyplývajících ze způsobu použití. Jednou z nich jsou webové mapy, kdy části obrázku slouží jako odkazy na internet prostřednictvím URL. Zóny s odkazy můžete kreslit buď ručně (obdélník, ovál, polygon), anebo prostě necháte automaticky vygenerovat oblast obklopující zvolený objekt. V paletě Object pak lze zadat URL a nastavit další parametry odkazu.

Podobně jako oblasti odkazů lze nově vytvořit i výřezy obdélníkového tvaru, které obrázek dělí do samostatných obdélníkových částí. Při exportu je pro každou část vytvořen samostatný soubor, který může mít vlastní exportní parametry (formát, barvy atd.). Na webové stránce se potom původní obrázek poskládá z jednotlivých částí použitím tabulky. Výhodou tohoto dělení je menší velikost grafiky (díly jsou optimalizovány samostatně) a plynulejší nahrávání stránky.

Dále tady máme tvorbu animovaných GIF obrázků, kterou program také podporuje. Kromě vrstev lze totiž přidat také políčka (frames), která při spojitěm přehrání vytvoří animaci. Animaci lze složit z již připravených obrázků nebo ji navrhnout ručně nakreslením jednotlivých políček. Zde se jistě bude hodit možnost nastavit sdílení vrstvy v rámci celé animace (pro neměnné prvky) nebo zobrazení onion skinning, tj. předchozích či následujících políček animace. Pokud z objektu vytvoříte symbol a jeho instanci, lze políčka animace mezi těmito dvěma instancemi vygenerovat automaticky, jde o tzv. tweening. Možnosti tweeningu jsou ale omezené a řadu morfigových efektů budete v případě potřeby muset nakreslit ručně.

Spojením políček s webovými objekty, jak jsou souhrnně nazývány mapy a výřezy, a dodáním skriptů dostaneme interaktivní grafiku, měnící svůj vzhled v závislosti na akcích uživatele (pohybech ukazatele). Již produkt Fireworks 1 nabízel hezký nástroj pro přípravu tzv. rollover tlačítek, který byl ve verzi 2 dále zobecněn. Výsledkem je nová paleta Behaviours, umožňující k webovým objektům přidělovat reakce na pohyby ukazatele nad objektem. Lze tak vytvářet tradiční rollover tlačítka, kdy jsou jednotlivé verze tlačítka obsaženy v prvních čtyřech políčkách, nebo nechat zobrazit zprávu ve stavové řádce okna. K pokročilejším funkcím patří přehození obrázku (ze souboru nebo z jiného políčka) ve výřezu odlišném od aktivačního objektu nebo provázání stavů tlačítek tak, že pouze jedno tlačítko je ve stisknutém stavu (pro tvorbu grafických výběrových tlačítek). Tyto akce lze navzájem kombinovat, příslušné JavaScripty jsou pochopitelně generovány automaticky. Aplikace Fireworks 2 tak grafikům

zpřístupňuje možnosti, pro jejichž použití by jinak potřebovali intenzivní spolupráci programátora skriptů.

Expert na export

Program Fireworks ukládá obrázky v mírně upraveném formátu PNG (obsahuje vektorovou informaci), který můžete otevřít všude, kde je PNG podporován. Na webu jsou ovšem běžnější formáty GIF a JPEG, a tak program samozřejmě umožňuje export do těchto formátů (a také do TIFF, PICT, LRG a BMP).

Finální export obrázků pro web má svoji zvláštnost v hledání vyváženosti mezi kvalitou obrázku a velikostí grafického souboru prostřednictvím nastavení řady parametrů. Již předchozí verze Fireworks 1 nabízela pohodlný exportní dialog, v němž šly najednou zobrazit až čtyři náhledy při různém nastavení parametrů. U každého náhledu je vidět velikost souboru, takže uživatel může interaktivně ladit parametry a ihned si ověřit a porovnat výsledky. Ve Fireworks 2 byla navíc vylepšena práce s barevnou paletou, a uživatel má tedy nad barvami větší kontrolu.

Další novinkou je exportní čaroděj, který poradí s nastavením parametrů exportu. Zvláště čaroděj "Export To Size" ušetří spoustu času, umí totiž najít nejlepší nastavení pro zvolenou velikost grafického souboru.

Webová grafika přirozeně není jen vlastní obrázek, ale také integrace s kódem. S obrázkem tak můžete ihned exportovat i příslušnou stránku HTML, resp. DHTML se všemi potřebnými skripty. To se hodí jak při návrhu map s odkazy, tak i při použití rollover efektů nebo při rozřezání obrázku na více částí. Vytvořenou stránku lze dále upravovat ve webovém editoru, pohodlná integrace je hlavně s Dreamweaverem firmy Macromedia.

Závěr

Macromedia Fireworks 2 nabízí snad vše, co si může grafik připravující obrázky pro web přát. Díky integraci řady nástrojů v jediném programu se tak výrazně zvyšuje pohodlí a zkracuje čas, který by byl pro přípravu webové grafiky potřeba při použití několika utilit. Mezi nejužitečnější novinky verze 2 patří možnost aplikovat několik živých efektů na jeden objekt, schopnost rozdělit obrázek do více souborů a širší podpora akcí JavaScriptu. A to jsme se ještě nezmiňovali o možnostech dávkového zpracování, kdy lze najednou upravovat několik dokumentů, například v nich vyhledávat a nahrazovat text či barvu. Stručně řečeno, pokud si chcete pořídit jediný program pro práci s webovou grafikou, potom je Macromedia Fireworks 2 ten pravý.

Roman Barták